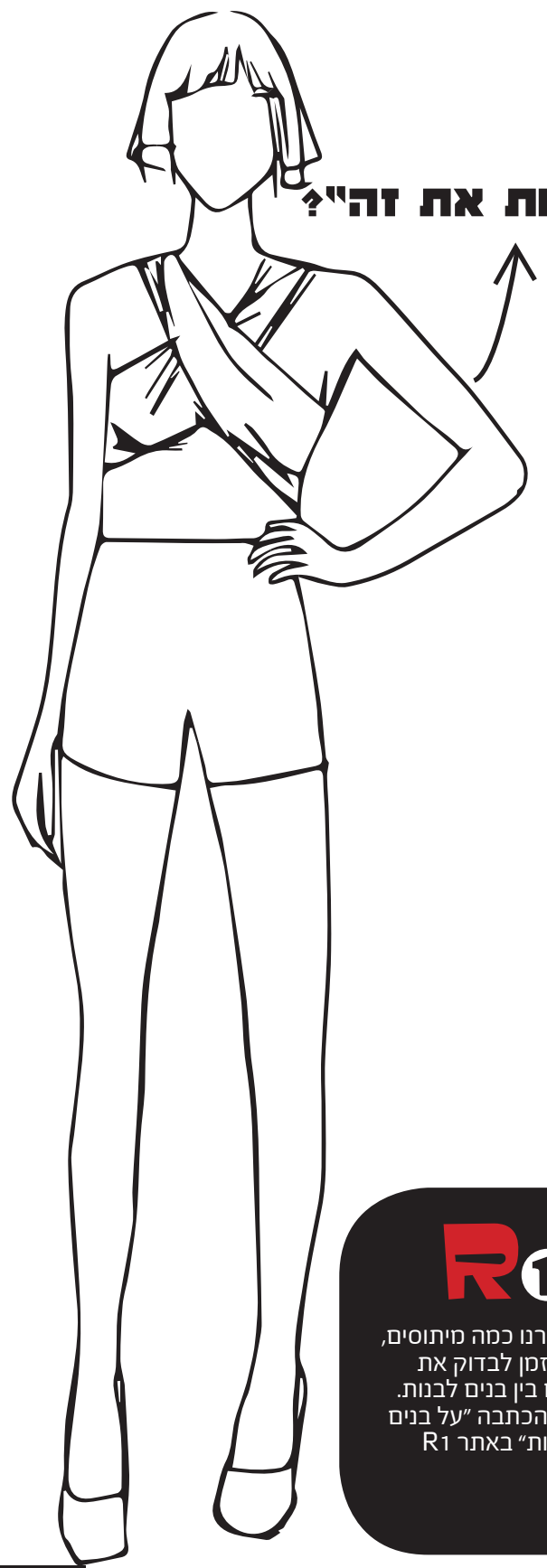

באנו מיתוס לנפץ

בחורה שמתלבשת חשוף "מבקשת את זה"? בחורים תמיד, אבל תמיד רוצים סקס? הסטיגמות המגדריות מכתובות לנו את ההתנהגות בין אם אנחנו מודעים לכך ובין אם לא. ואנחנו? אנחנו רק מחכים לנפץ סטיגמות

מאת כת"צ עמנואל ברזזה וכת"צ עילי שמעוני // תמונות Shutterstock

"מבקשת את זה?"

מיתוס: בנות צריכות להיות פאסיביות ולתת לבנים ליזום

עידו: "מסכים! הבנים צריכים להיות אלה שיוזמים ובנות צריכות לזרום איתם, בעיניי זה 'חווה' לא כתוב בחברה שאנחנו חיים בה. אני חושב שמיותר להתנגד לזה, כי זאת החברה שלנו."
נועה: "אני פמיניסטית ואני מאמינה שלא צריכה להיות חלוקת תפקידים מוגדרת בין הבנים לבנות. הבנים מוגדרים כשולטים וכחזקים והבנות כ'נחותות', והסטיגמות האלה משפיעות על תדירות ההטרדות המיניות בין בנים לבנות."
טניה מנפצת: "נועה צודקת. אנחנו חיים בחברה שבה הגבר נחשב לחזק ושולט. התנועה הפמיניסטית מדברת על זה שפגיעה מינית היא סימפטום של אלימות, ושאינה שום קשר למיניות - איבר המין הוא כלי המלחמה, אבל זו אלימות לכל דבר. עניין השליטה הגברית מתחיל כבר בשפה, שהיא משקפת את המציאות שלנו - אנחנו כל הזמן מדברים בלשון זכר, וגם נשים עושות את זה. זה נראה לחלק מהאנשים שטויות וקטנוניות, אבל בקבוצת חברים גברים לא ידברו בלשון נקבה."

מיתוס: רק זרים מטרידים מינית

נועה: "לדעתי, הרבה פעמים הטרדות מיניות מגיעות דווקא מחברים או ידידים שמרשים לעצמם להיות פתוחים יותר והקו האדום מטשטש."
עידו: "אני חושב שכשמעשה מיני מגיע ממישהו שמכירים זה בכלל לא נחשב הטרדה מינית, מפני שהאדם מוכר ויודע מה נעים או לא נעים לך."
טניה מנפצת: "לא נכון! 87 אחוזים מהפגיעות המיניות בילדים שמגיעות למרכזי הסיוע, מתבצעות בידי אדם מוכר לילד - קרוב משפחה, מדריך, רב, מורה וכדומה. רק כ-5 אחוזים מהפגיעות הכלליות הן בסגנון אונס ברחוב בלילה."

מיתוס: הטרדה מינית קיימת אך ורק בין שני מינים שונים

עידו: "לדעתי הטרדה מינית יכולה להיות רק בין בני מינים שונים, כי אצל לסביות והומואים זה עניין אחר."
נועה: "הטרדה מינית נחשבת הטרדה מינית בכל גיל, גזע או מין. בכל מקרה אחד הצדדים נפגע וזה משפיע עליו."
טניה מנפצת: "נועה צודקת. פגיעה מתרחשת בכל חברה ובכל קהילה, אצל מישהו שמרגיש שהוא חזק יותר ממישהו אחר - פיזית או חברתית. מובן שזה מתרחש גם ביחסים חד-מיניים, והיום מדברים יותר ויותר על פגיעה מינית בקהילת הלהט"ב. אם דיברנו על זה שלבנים קשה יותר לדבר על זה, אז בקהילה הלהט"בית קשה אפילו יותר, כי המיניות הרבה פעמים היא זו שמחברת ביחסים. הרבה פעמים בני נוער מהקהילה הלהט"בית לא תופסים את האקט כפגיעה מינית, אלא כטקס חניכה לכניסה לחיים האלה. בנוסף, יש מיעוט קטן מאוד של נשים פוגעות, ורוב הפגיעות נעשות בידי גברים."

R1
אחרי שברנו כמה מיתוסים, הגיע הזמן לבדוק את ההבדלים בין בנים לבנות. חפשו את הכתבה "על בנים ועל בנות" באתר R1

בשקט בשקט ומבלי ששמנו לב הלכו והתרבו הסטיגמות המגדריות שעל פיהן אנחנו חיים. שלל אגדות אורבניות ומיתוסים מגוחכים מאיימים להכתיב כיצד נתלבש, נתנהג ונדבר, מחשש למה שאנשים (בעיקר בני המין השני) יחשבו עלינו. הושבנו שני בני נוער, נועה ועידו, לשיחה צפופה יחד עם טניה גלבוץ, מנהלת "תאיר" - מרכז לנפגעות ונפגעי תקיפה והטרדה מינית באזור השפלה, ופתחנו בפניהם את המיתוסים שהכי מפריעים לנו. קיבלנו כמה הפתעות וכמה הוכחות לכך שיש לנו עוד הרבה מה ללמוד.

מיתוס: בחורה שלובשת מכנסיים קצרים "מזמינה" תקיפה מינית

עידו: "מסכים. בנות מודעות לעובדה שלבוש חשוף מגרה בנים ועלול להוביל להטרדה מינית. אם הבנות לובשות מכנסיים קצרים, הן כנראה רוצות שיטרידו אותן והשוטר הוא סימן לבנים שהן מעוניינות."
נועה: "ממש לא מסכימה! כל אחד יכול וצריך ללבוש מה שהוא רוצה בלי לפחד מתגובת הסביבה. בקיץ חם והבנות לובשות שורטים ונפיות בדיוק כמו שהבנים לובשים מכנסיים קצרים. הבנים מנצלים את זה ומשתמשים בכך כתירוץ להטריד בנות מינית."
טניה מנפצת: "מחקרים הוכיחו שפגיעה מינית מתרחשת ללא שום קשר לאוכלוסיה, לרקע סוציו-אקונומי (מעמד כלכלי-חברתי, ע"ש) כזה או אחר, ובכל חברה. זאת אומרת שגם בקהילות כמו החברה הערבית או החרדית, שקוד הלבוש שלהן הוא צנוע מאוד, מתרחשות פגיעות מיניות. פגיעה מינית מתרחשת ללא שום קשר לסגנון הלבוש של הקורבן - כל אחד רשאי ללבוש מה שהוא רוצה. בנוסף, המדיה והתקשורת מעבירות איזשהו קוד לבוש - בנות מבינות בגיל קטן מאוד שהן צריכות להיראות טוב, להיות רזות ולהתלבש בצורה מגרה ולא הולמת את הגיל. זה מתחיל כבר מהברביות, שלבושות תמיד בשמלות ועקבים."

מיתוס: בנים תמיד רוצים ומוכנים לסקס

עידו: "אני לא חושב שכל הבנים תמיד רוצים ומוכנים לסקס, אבל בגלל שזה מה שנהוג בחברה שלנו, הם לפעמים מושנים את דעתם ואת רמת המוכנות שלהם כדי להתאים את עצמם לסביבה."
נועה: "אני מסכימה עם עידו. אני חושבת שאסור לעשות הכללות בנושאים כאלה מפני שזה גורם לבנים ולבנות לשנות את עצמם ולהתאים את עצמם לחברה. אני חושבת שרוב הבנים כן רוצים ומוכנים לסקס, אבל תמיד יש יוצאים מן הכלל."
טניה מנפצת: "במידה מסוימת שניכם צודקים. הגיל הממוצע לצפייה בפורנו בישראל הוא 9, וזו עובדה. בגיל 9 הילדים לא מחפשים פורנו בעצמם, אבל הם נחשפים לזה בדרכים שונות. הפורנו בימינו הוא אלים מאוד וגם חודר למרחב היום-יומי שלנו. מיניות בריאה היא משהו טוב, בריא ומסקרן, אבל ככל שמתחילים לצפות בתכנים פוגעניים ולא מתאימים בגיל צעיר, ההשלכות מעוותות מאוד את תפיסת המציאות. הרבה פעמים הצפייה יוצרת סטנדרטים לא מציאותיים, וההרגשה היא שהנער או הילד צריכים להתאים את עצמם למה שהחברים מדברים עליו, או למה שהם רואים בתכנים הלא מתאימים שהם נחשפים אליהם. קיבלנו במוקד הסיוע פניה של נערה, שהוזמנה יחד עם כמה נערות לבית של חבר שלה, וכולם פגעו בה. כשהיא שאלה למה הוא עשה את זה, הוא ענה 'אני חשבתי שתהני'. אני מאמינה לו שזה מה שהוא חשב, כי התכנים האלה מקדמים פגיעה קבוצתית והחפצה של נשים, ולא מתארים מצב של הדדיות או אינטימיות בקשר, ולכן הבנים שאופים בהם לא יודעים מה הבנות באמת רוצות או צריכות."

מיתוס: בנים מוטרדים מינית פחות

עידו: "מסכים. בנות מוטרדות מינית הרבה יותר בגלל סגנון הלבוש וההתנהגות שלהן אשר גורמים לבנים לרצות להטריד אותן מינית. בנוסף, ידוע שלבנים בגיל ההתבגרות יש דחף מיני גבוה יותר וכשהבנות לא מספקות להם את זה הם ינסו להשיג את זה בדרכים אחרות."
נועה: "לדעתי בנים ובנות מוטרדים באותה תדירות, אך הבנים מפחדים לספר מפני שמגיל צעיר מלמדים אותם שהם השולטים ושאלם בת הטרדה אותם זה מביך ומפחד. מובן שזה יוצר רושם שרק הבנים מוטרדים, אך הרבה פעמים בנות מוטרדות מינית ונאנשים לא מודעים לכך."
טניה מנפצת: "מחקרים מראים שעד גיל 12 בנים ובנות נפגעים במספרים דומים, שזה נתון שלא מודעים אליו. אם אנחנו יודעים רק על אחת מתוך שלוש בנות שנפגעת מינית במהלך חייה, אצל הבנים הנתון הוא אחד מכל שישה. רוב הפגיעות המיניות מבוצעות בילדות (מתחת לגיל 18), אבל נחשפות ומדווחות בשלב הרבה יותר מאוחר. נועה צודקת לגמרי, כי זה אחד הנושאים שהכי קשה לדבר עליהם."

לא מבקשת את זה?"